

Trobada del **Grup de Lectura Meteora** a Documenta
Pau Claris, 144, Barcelona

20 de gener de 2020

Res no s'oposa a la nit, de Delphine de Vigan

Aspectes generals

Sens dubte, l'obra de Delphine de Vigan va suscitar molt de debat, ben divers i ric, i amb una clara divisió d'opinions. Va haver-hi persones a qui el text va agradar i l'han recomanat sempre que han pogut, perquè han trobat interessant el procés de reflexió sobre la família Poirier que exposa la novel·la, que troben sincera i gens maniquea.

A d'altres els va costar d'entrar en l'obra, però van anar avançant fins a enganxar-s'hi, no sense retreure un excés tràgic en la trama, que, tot i ser veritat —així ho exposa l'autora—, pot semblar recarregada.

Uns tercers va deixar la lectura a mitges perquè no els incitava a acabar-la. Hi ha lectors que no s'engresquen amb els escriptors que aboquen en el text el trauma propi de la pèrdua per mort. El llibre va cansar també a alguns per la gran quantitat de problemes que aborda, de vegades sense penetrar-hi del tot.

Es va dir que l'obra és un homenatge de l'autora a la seva mare, Lucile, que es va suïcidar, i l'escriu a partir d'aquest detonant: la pròpia necessitat psicològica.

També es va comentar que era la història d'una família suposadament «enrotllada» i lliberal, però només en teoria, ja que sovint actuen irresponsablement, com si volguessin abocar-se a l'autodestrucció.

Es va criticar l'aspecte que l'obra té de confrontació familiar, perquè no deixa de ser la interpretació de l'autora de les opinions dels altres familiars (la família de De Vigan no ha reaccionat pas bé arran del llibre). I va sorgir la pregunta: ¿Té dret l'autora a exposar-ho públicament? Alguns membres del Grup van coincidir a dir que, llegint, se sentien uns *voyeurs*, que l'obra era un bon relat, però creava una sensació d'incomoditat: saber que no és ficció pertorba, et sents una mica tafaner.

Aspectes formals

El Grup va coincidir a dir que el llibre està ben escrit, que la seva lectura és en general amena, tot i que també es va parlar que les parts en què l'autora era més protagonista també eren les més caòtiques formalment, amb una certa reincidència expressiva.

Es va deduir que la foto de la coberta del llibre, utilitzada en la majoria d'edicions de l'obra, és real, i que es tracta d'una fotografia familiar on apareix Lucile asseguda a una taula acompanyada d'altres familiars, i amb el posat tal com es descriu exactament en un paràgraf del llibre.

El gènere de l'obra no va quedar gens clar. La majoria d'editorials i crítics parlen d'una novel·la, però, un cop llegida, la majoria del Grup s'inclina més cap a una crònica familiar o ficció autobiogràfica on, de fet, la ficció no hi té gairebé lloc, tot i que el text contingui només la versió dels fets familiars segons el parer de l'autora, és clar.

Aspectes argumentals

L'argument de l'obra —les vivències en aquest cas— se centren essencialment en la mare de l'autora, Lucile, tot i que els papers de l'àvia Liane i de la pròpia escriptora també prenen relleu; el de l'autora sobretot al final. Els marits o parelles masculines de Lucile i l'escriptora amb prou feines apareixen.

La mort de la mare, el suïcidi, és el punt d'arrancada i el punt final de l'obra, clarament com un cercle que es tanca. La trama té moments molt dramàtics que poden arribar a angoixar, sobretot a la segona i tercera part del llibre.

Lucile, la mare, és una persona ja de petita plena de por i inseguretat. Travessa al llarg de la vida una situació econòmica inestable i de vegades greu, basada en molts casos en el treball en negre i, tot i que només s'insinua, en l'explotació, quan Lucile és model infantil.

Liane, la mare de Lucile i àvia de l'escriptora, té un comportament bastant estrany com a mare: el seu ideal és la família nombrosa i vol tenir i té un munt de fills; ara bé, la seva despreocupació per ells i falta de responsabilitat es fan evidents en el relat.

Hi ha al·lusions a l'incest i a l'abús de Georges, l'avi, cap a la seva filla Lucile, tot i que no s'explicita —o almenys això es pot deduir de la lectura— amb prou contundència. En cas que aquests fets fossin certs, que és ben possible, el que sí que hi ha, llavors, en l'obra és un silenci familiar còmplice dels fets i, òbviament, vergonyós per part de tothom.

El text és també una anàlisi d'una part de la societat francesa des de la dècada de 1940 fins a la de 1980, que passa per l'existencialisme, el hippisme i el *nouveau roman*.

A part del retrat d'una família complicada, s'observa el nou fenomen de la decadència familiar i es dibuixa un dels temes principals de la narració: el gran canvi dels models familiars.

Els personatges-persones

El personatge (persona en aquest cas) protagonista de l'obra és sens dubte la mare de l'escriptora, a qui per cert gairebé mai anomena «mare», sinó Lucile, la qual arrossega des de ben petita un clar trastorn bipolar.

Els avis, Liane i Georges, es van definir com a models tòxics, que volen viure una vida de burgesos-bohemis, però que actuen, segons com, amb un egoisme desfrenat.

També es va esmentar la diferència de tracte amb la mare de les dues filles de Lucile: Manon, més cerebral, i l'escriptora potser més temperamental.

El fet que les persones tractades en el llibre formin part d'una família nombrosa pot ser un altre element que desperti interès en la lectura.

Final

Un detall que defineix el tarannà de Lucile pot ser que, en la nota que deixa abans de suïcidar-se tingui temps per parlar d'un detall prou intranscendent sobre unes arracades que deixa a la seva filla.

El final de l'obra, però, tot i saber-se des de les primeres pàgines —argument tancat—, és potser una de les parts de més interès literari.

•

www.editorialmeteora.cat

Meteora

19 anys

avançant amb el segle...

Gran Via de les Corts Catalanes, 794, ent. 1a

08013 Barcelona

Tel. 93 265 56 54

CIF B62214101

Editorial Meteora SL

www.editorialmeteora.cat

contacte@editorialmeteora.com

Pròxima trobada del Grup: dilluns, 17 de febrer de 2020, 19h. Llibreria Documenta.

Obra: *Testament a Praga*, de Tomàs i Teresa Pàmies



Us recordem que Llibreria Documenta us fa un **5% de descompte** de les obres que llegim com a participants en el Grup de Lectura (per encàrrecs: **93 317 25 27**).

Més informació sobre el Grup de Lectura Meteora: www.editorialmeteora.cat